

[Per Federspiel.]

Lad mig endelig slå fast, at der ikke i det standpunkt, vi fra vor side har indtaget, ligger noget som helst ønske om, at forhandlingerne om en videre europæisk økonomisk ordning eller markedsordning skal opgives. Tværtimod. Danmark ville som deltager i Romtraktaten med vor afhængighed af en stor udenrigshandel være lige interesseret i at skabe den bredest mulige multilaterale ordning, hvad enten vi var inden for de seks eller udenfor. For den sags skyld ville det også være en dansk interesse, at de britiske dominions blev associeret fællesmarkedet, hvorved jo hele præferencesystemet fra Ottawa ville blive overflødiggjort.

I de 14 år, der er gået siden krigens afslutning, har det europæiske samarbejde på det økonomiske, det politiske og det forsvarsmæssige område gjort fremskridt, som ingen havde turdet håbe på i 1945. Der har været kriser i udviklingen, og der har været tilbageslag. Måske befinder vi os nu i den hidtil alvorligste krise. Den kan blive langvarig, og den højtærede udenrigsminister gav jo lige så lidt som den højtærede økonomiminister udtryk for nogen stærk optimisme; men under det politiske pres, som Vesteuropa i disse år er udsat for, under truslen mod vor eksistens som frie nationer, må vi have tillid til, at menneskelig fornuft og menneskelig selvopholdelsesdrift vil sejre over smålige nationale fordomme. Alt for ofte er vi her i landet blevet slæbt med i den udvikling, der er foregået, i stedet for at følge den. Det europæiske samfund er ubestrideligt ved at finde form, langsomt og ad forskellige veje. Der er skranker og fordomme at nedbryde. I alt dette har de seks lande vist en vej, som måske ikke på alle punkter svarer til, hvad alle kunne ønske, men som i hvert fald i sin målsætning kan tiltrædes af alle danske interesser. De sidste års udvikling har vist, at det nu må blive disse lande og deres fælles organisation, der kommer til at præge den økonomiske og politiske udvikling. Lad mig samtidig slå fast, at der er intet i de seks landes samarbejdsform, der kan ses som en fare for det enkelte lands folkelige og kulturelle udvikling.

Det er disse betragtninger, der har ført vort parti til nu her at opfordre regeringen

til snarest, og inden det bliver for sent, at søge en forhandling med de seks lande om vilkårene for Danmarks optagelse i det europæiske fællesmarked og deltagelse i Romtraktaten.

Poul Møller: Jeg vil gerne indledningsvis takke de højtærede ministre for de redegørelser, de har givet for den udvikling, der har fundet sted, siden det høje folketing sidste gang, i februar i fjor, havde lejlighed til en indgående drøftelse om disse spørgsmål. De højtærede ministres taler led imidlertid af iøjnefaldende svagheder, svagheder, som kun delvis kan undskyldes med det tidspunkt, der er fastlagt for denne debats afholdelse. Det er jo ikke overraskende, at regeringens standpunkt må blive præget af, at man atter står foran en fase, hvortil man knytter et håb, omend et spinkelt håb. Men selv med denne indrømmelse forekommer det os, at de højtærede ministre havde reduceret sig selv i alt for høj grad. Det, de præsenterede folketinget, var i virkeligheden kun en samling kendsgerninger, der vel var redeligt gengivet, men som i forvejen turde være bekendt for det høje tings medlemmer. Man har lov at vente sig noget mere af en regering; ikke mindst har det høje ting ret til at vente, at ministre, der skal redegøre for så vigtige statssager, lader deres vurderinger komme stærkere i forgrunden, at de giver en målsætning, som viser, at det drejer sig om levende mennesker, der vil noget, og ikke blot om maskiner, der registrerer hændelsesforløb. Vi må kunne forlange af vore ministre, når de taler til tinget, at de giver udtryk for tanker; vi må vide, hvor vi har dem, og vi må vide, hvilken politik Danmark skal forfølge og vil forfølge, efter at forhåbningerne til et omfattende europæisk frihandelsområde er bristet.

Jeg anerkender fuldt ud, at vi befinder os i en vanskelig situation, at vi omgås med tanker og planer, som er vanskelige at overskue, og hvis virkninger er særdeles diskutabile, men det fritager ikke landets regering fra at tage stilling. Vi kan ikke nøjes med en politik, der tilsyneladende indstiller sig på at tage lussingerne i den rækkefølge, hvori de falder. Det har hidtil været muligt at forene et overvejende flertal i det høje ting om en linje, hvorefter regeringen